AI Skole · aiskole.dk

Årsplan for 9. klasse

To færdige forløb: Hvem vil påvirke dig? og Forklar det selv.

Udskoling: vi tager ansvar

Indhold

1. Årsplan og tilpasning
2. Forløb 1: lærervejledning
3. Elevark til forløb 1
4. Forløb 2: lærervejledning
5. Elevark til forløb 2

Gratis at printe og bruge i undervisningen. Tjek altid skolens regler for AI, før eleverne bruger et værktøj, og skriv aldrig personoplysninger ind i en AI.

Årsplan 9. klasse

Forløb	Fag	Mål	Omfang
Hvem vil påvirke dig? Efterår, uge 38–42	Samfundsfag og dansk	• Analysere en afsenders formål og virkemidler • Forklare, hvordan algoritmer påvirker, hvad vi ser • Vurdere et AI-genereret opslag kritisk	4 lektioner, ca. 210 min.
Forklar det selv Forår, uge 10–14	Dansk, samfundsfag og alle fag	• Forklare eget arbejde mundtligt med egne ord • Skrive med stop og dokumentere AI-brug • Forberede sig på en prøve uden hjælpemidler	4 lektioner, ca. 210 min.

Tilpas undervejs

- Flyt forløbene, så de passer til din plan. De kræver ikke bestemte uger.
- Brug afsnittet «Tilpas undervejs» i hvert forløb, hvis klassen går langsomt eller stærkt.
- Brug vurderingsskemaet efter lektion 2 og igen til sidst.

Hvis eleverne ikke har haft forrige års forløb: start med lektion 1 og 2 fra 8. klasse (ca. 110 minutter), og gå så videre.

Forløbet bygger videre på: Bygger på 8. klasses fire trin og dokumenterede konklusioner. Nu analyserer eleverne motiver og systemer.

Sandt eller falsk

Hvem vil påvirke dig?

Eleverne undersøger afsendere, formål og algoritmer: hvem tjener på, at vi deler og klikker, og hvordan påvirker det vores billede af verden.

Det skal eleverne kunne

- Analysere en afsenders formål og virkemidler
- Forklare, hvordan algoritmer påvirker, hvad vi ser
- Vurdere et AI-genereret opslag kritisk

Forberedelse

- Vælg fem opslag eller reklamer, du selv har tjekket: en reklame, en influencer, et politisk opslag, et AI-genereret opslag og en kæde-besked. Ingen private personer.
- Læs guiden Kritisk tænkning og kildekritik i AI-tiden (15 minutter).
- Forbered en kort forklaring på, hvad en algoritme er (med et eksempel fra elevernes feed).

Lektion 1: Hvem afsender, og hvorfor? (ca. 50 min.)

Det gør du: Vis de fem opslag. Eleverne analyserer afsender, formål, modtager og virkemidler i en tabel.

Det gør eleverne: I grupper udfylder eleverne analyse-tabellen og placerer opslagene på en skala fra information til påvirkning.

Lektion 2: Algoritmen i dit feed (ca. 50 min.)

Det gør du: Forklar, at platforme viser mere af det, du klikker på og bliver længere ved. Lad eleverne beskrive, hvad de selv ser meget af.

Det gør eleverne: Eleverne skriver, hvad deres feed viser, og hvad det kan skjule. De diskuterer: Hvad sker der, hvis alle ser forskellige ting?

Lektion 3: AI og påvirkning (ca. 55 min.)

Det gør du: Vis, hvordan AI gør det billigt at lave mange versioner af budskaber, billeder og stemmer. Diskuter, hvem det gavner, og hvad vi kan gøre.

Det gør eleverne: Eleverne analyserer ét AI-genereret opslag med de fire trin og skriver, hvad de ville gøre, hvis de så det i virkeligheden.

Lektion 4: Kritisk analyse (ca. 55 min.)

Det gør du: Eleverne skriver en kort analyse (en halv side) af ét opslag og præsenterer for en makker.

Det gør eleverne: Eleverne afleverer en analyse med afsender, formål, virkemidler og vurdering af troværdighed.

Hvem vil påvirke dig?: tilpasning og vurdering

Tilpas undervejs

Hvis det går langsomt: Giv analyse-tabellen med færdige spørgsmål, og begræns til tre virkemidler.

Hvis det går stærkt: Lad eleverne sammenligne to afsenderes fremstilling af samme emne og vurdere forskellene.

Vurdering

Mål	Begynder	På vej	Sikker
Analysere afsender og formål	Finder afsender	Beskriver formål og virkemidler	Vurderer sammenhængen mellem formål og virkemidler
Forklare algoritmer	Siger, at feeds er personlige	Forklarer, hvorfor vi ser mere af det, vi klikker på	Diskuterer konsekvenser for samfundet
Vurdere kritisk	Giver en mening	Begrunder med eksempler	Begrunder, nuancerer og viser begrænsninger

Videre

I 10. klasse laver eleverne en selvstændig kildekritisk undersøgelse med dokumentation af AI-brug.

Sandt eller falsk

Elevark: Hvem vil påvirke dig?

Navn _____ Dato _____

Opgaver

1. Opslag: Hvem er afsenderen? Hvad vil de opnå?

2. Hvem er modtageren, og hvilke virkemidler bruges?

3. Skriv, hvad din egen feed viser meget af.

4. Hvad kan en algoritme skjule for dig?

5. Skriv en halv sides analyse af ét opslag.

Tjek dig selv

☐ Jeg fandt afsender og formål.

☐ Jeg nævnte mindst to virkemidler.

☐ Jeg vurderede troværdighed med kilder.

☐ Jeg skrev, hvor sikker jeg er.

Til sidst

1. Hvorfor viser en algoritme mere af det, du klikker på?

---

2. Hvad vil du gøre anderledes på dine medier?

Jeg brugte AI til: _____ Det gjorde jeg selv: _____

Tænk selv, brug AI klogt

Forklar det selv

Eleverne øver at forklare deres eget arbejde mundtligt, skriver med stop og AI-log og forbereder sig på prøver, hvor de skal vise, hvad de selv kan.

Det skal eleverne kunne

- Forklare eget arbejde mundtligt med egne ord
- Skrive med stop og dokumentere AI-brug
- Forberede sig på en prøve uden hjælpemidler

Forberedelse

- Vælg en tekstopgave, eleverne arbejder med i forvejen.
- Læs prompten Plan for korte mundtlige samtaler og forløbet Forklar det mundtligt (15 minutter).
- Planlæg, at hver elev får en 3-minutters samtale med dig eller en makker.

Lektion 1: Skriv med stop (ca. 55 min.)

Det gør du: Eleverne skriver et udkast på 20 minutter uden AI og gemmer det. Derefter må de bruge AI til respons, men ikke til at skrive.

Det gør eleverne: Eleverne skriver udkast, bruger AI som kritiker og noterer, hvad de ændrede.

Lektion 2: AI-log (ca. 45 min.)

Det gør du: Vis en AI-log med tre spørgsmål: hvad brugte jeg AI til? Hvad gjorde jeg selv? Hvad ændrede jeg?

Det gør eleverne: Eleverne skriver loggen og vurderer deres egen balance mellem AI og eget arbejde.

Lektion 3: Forklar det mundtligt (ca. 60 min.)

Det gør du: Eleverne arbejder i trioer: én forklarer, én spørger, én observerer. Tre minutter pr. samtale.

Det gør eleverne: Eleverne forklarer deres udkast uden manuskript og får respons fra makkerne.

Lektion 4: Prøv uden hjælpemidler (ca. 50 min.)

Det gør du: Lav en kort prøve om emnet uden hjælpemidler. Tal bagefter om, hvad der sad fast, og hvad man kan øve.

Det gør eleverne: Eleverne løser prøven og skriver en plan for, hvad de vil øve.

Forklar det selv: tilpasning og vurdering

Tilpas undervejs

Hvis det går langsomt: Giv logskabelonen med færdige sætninger og lad eleverne forklare for én makker i stedet for tre.

Hvis det går stærkt: Lad eleverne forklare et andet fags arbejde for klassen og svare på spørgsmål.

Vurdering

Mål	Begynder	På vej	Sikker
Forklare mundtligt	Fortæller om opgaven	Forklarer og begrunder	Svarer sikkert på spørgsmål og nuancerer
Dokumentere AI-brug	Nævner AI-brug	Skriver en ærlig log	Reflekterer over balancen
Forberede sig	Ved, hvad der er svært	Har en plan	Gennemfører planen og evaluerer

Videre

I 10. klasse kobler eleverne AI til uddannelsesvalg og arbejdsliv.

Tænk selv, brug AI klogt

Elevark: Forklar det selv

Navn _____ Dato _____

Opgaver

1. Skriv dit udkast (20 min, uden AI).

2. Skriv din AI-log: hvad brugte jeg AI til? Hvad gjorde jeg selv?

3. Hvad ændrede du efter responsen?

4. Notér to ting, du ikke kunne forklare, og forbered dem.

5. Skriv din plan for næste gang: hvad vil du øve?

Tjek dig selv

☐ Jeg skrev først uden AI.

☐ Jeg dokumenterede min brug af AI.

☐ Jeg kunne forklare mit arbejde uden manuskript.

☐ Jeg har en plan for, hvad jeg skal øve.

Til sidst

1. Hvorfor er det vigtigt at kunne forklare uden AI?

---

2. Hvad er din plan for næste uge?

Jeg brugte AI til: _____ Det gjorde jeg selv: _____